

УДК 373.3.091-39-024.87:159.942
DOI 10.31654/2663-4902-2026-PP-1-79-86

Криловець М. Г.

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
krylovets.mg@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-8322-9606

Конончук А. І.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
kononchuk.ai@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0001-6198-9041

**ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Метою статті є теоретичне обґрунтування та систематизація педагогічних стратегій розвитку емоційної сфери дітей молодшого шкільного віку в умовах дистанційного навчання, а також визначення ефективних методів формування емоційної компетентності та механізмів створення позитивної емоційної атмосфери в цифровому освітньому середовищі. Методологічну основу дослідження становлять теоретичний аналіз та синтез наукової педагогічної і психологічної літератури, контент-аналіз сучасних аналітичних звітів щодо організації початкової освіти в умовах воєнного стану, системно-структурний підхід до вивчення компонентів емоційної компетентності, а також узагальнення передового педагогічного досвіду щодо впровадження інтерактивних та мультимедійних технологій у дистанційну практику. У результаті дослідження встановлено, що молодший шкільний вік є критичним періодом для інтелектуалізації емоцій та формування здатності до рефлексії, що безпосередньо корелює з академічною успішністю та соціальною адаптацією. Доведено, що дистанційний формат навчання створює суперечність між потребою дитини в емоційному обміні та обмеженими можливостями веб-інтерфейсів, що може призводити до емоційної депривації та зниження мотивації. Виявлено, що ефективно подолання цих бар'єрів можливе через реалізацію комплексу стратегій: створення емоційно безпечного середовища (емпатійне спілкування, підтримувальний відгук дорослого), інтенсифікацію соціальної взаємодії (гейміфікація, спільні проекти) та розвиток навичок саморегуляції (релаксаційні вправи). Особливу увагу приділено використанню новітніх технологічних рішень, зокрема штучного інтелекту, для моніторингу ментального здоров'я учнів у режимі реального часу. Обґрунтовано трансформацію функцій учителя від транслятора знань до емоційного модератора та фасилітатора. Актуалізовано роль батьків як безпосередніх співорганізаторів освітнього процесу, особливо у роботі з учнями перших класів, де їхня підтримка є вирішальним чинником адаптації до цифрового навчання. Наукова новизна дослідження полягає в уточненні змісту педагогічних стратегій розвитку емоційного інтелекту через призму віртуалізації освіти та обґрунтуванні необхідності поєднання технологічних інструментів (ШІ, мультимедіа) з гуманістичними підходами в умовах воєнних викликів. Практична значущість полягає у можливості застосування розроблених рекомендацій для вдосконалення методик дистанційного навчання в початковій школі, розроблення програм психолого-педагогічного

супроводу учнів та батьків, а також для підготовки вчителів до роботи в умовах цифрової трансформації освіти.

Ключові слова: емоційна компетентність, емоційна сфера, емоційний інтелект, молодший шкільний вік, дитина, учень, дистанційне навчання, педагогічні стратегії, освіта, освітнє середовище.

Постановка проблеми. Сучасна трансформація освітнього середовища, зокрема впровадження дистанційного навчання, ставить перед педагогічною наукою низку нових викликів, серед яких одним із ключових є забезпечення ефективного розвитку емоційної сфери дітей молодшого шкільного віку. Емоційна компетентність у цьому віковому періоді виступає не лише регулятором навчальної діяльності, але й фундаментальною передумовою соціальної адаптації та формування особистісної стійкості. В умовах дистанційного навчання традиційні способи формування емоційного розвитку значною мірою обмежені, що створює ризики емоційної депривації, підвищення тривожності та зниження навчальної мотивації.

Водночас використання цифрових технологій відкриває нові можливості для розвитку емоційної сфери, проте їхнє ефективне використання вимагає цілеспрямованого педагогічного проєктування, інтеграції мультимедійних та інтерактивних ресурсів, фасилітативної діяльності вчителя та активної участі родини. Невирішеність цих проблем зумовлює необхідність формування системних педагогічних стратегій, які забезпечують розвиток емоційної компетентності, підтримку позитивного емоційного фону та адаптивної соціалізації молодших школярів у цифровому освітньому середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як показує аналіз останніх досліджень і публікацій, проблема трансформації освітнього простору в умовах глобальних викликів та її вплив на розвиток особистості є надзвичайно актуальною. Зокрема, у працях останніх років пропонується ряд концептуальних підходів до розуміння емоційної сфери як детермінанти успішної соціалізації та навчальної діяльності. Важливе місце у цих дослідженнях посідає вивчення емоційного інтелекту молодших школярів. Так, Т. Котик обґрунтовує рефлексивну природу емоційних станів та доводить, що здатність до усвідомлення власних емоцій є базовою передумовою успішності дитини у міжособистісній взаємодії.

Важливість системних змін у початковій ланці освіти в контексті реформи «Нова українська школа» підкреслює Н. Бібік. Цифрове середовище та новітні технології посідають ключове місце у сучасній науковій дискусії щодо компенсації освітніх втрат. Зокрема, О. Топузов та С. Алексєєва доводять ефективність штучного інтелекту як засобу створення інтерактивного середовища, здатного забезпечити індивідуалізацію навчання та ментальну підтримку учнів. Паралельно з цим, Л. Шелестова та О. Барановська акцентують увагу на необхідності диференційованого підходу та врахуванні індивідуальних особливостей дитини для подолання емоційної напруги в умовах змішаного навчання.

Також досліджується роль педагога в умовах цифровізації. О. Саган та Л. Пермінова підкреслюють, що професійна діяльність вчителя набуває фасилітативного характеру, де функція підтримки соціально-емоційного розвитку стає пріоритетною для подолання ризиків емоційної відчуженості учнів.

Водночас огляд літератури виявляє декілька істотних прогалин, зокрема недостатньо робіт, що інтегрують традиційні методики розвитку емоційного інтелекту з новітніми інструментами штучного інтелекту в межах дистанційного формату, а також бракує досліджень, які пропонують цілісну систему педагогічних стратегій для стабілізації емоційної сфери молодших школярів, що тривалий час перебувають в умовах воєнного стану.

Мета статті. Метою статті є обґрунтування педагогічних стратегій розвитку емоційної сфери дітей молодшого шкільного віку в умовах дистанційного навчання, визначення ефективних методів формування емоційної компетентності та забезпечення позитивної емоційної атмосфери в освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Молодший шкільний вік посідає важливе місце в системі вікового розвитку дитини, оскільки характеризується інтенсивними змінами в емоційній сфері, які безпосередньо впливають на успішність навчальної діяльності, особливості міжособистісної взаємодії та процес соціалізації. У цей період емоції набувають регулятивної функції, визначаючи ставлення дитини до навчання, оточення та самої себе.

Саме в молодшому шкільному віці виникає та активно розвивається здатність до усвідомлення й початкової рефлексії емоційних станів, що передбачає вміння аналізувати власні емоції та причини їх виникнення, прогнозувати ситуації, здатні викликати певні емоційні переживання, а також передбачати можливі наслідки тих чи інших емоційних реакцій [9, с. 17].

Несвоєчасність формування емоційної компетентності в цей період може мати пролонговані негативні наслідки. Як зазначає Т. Котик, відсутність достатнього рівня емоційного розвитку до досягнення дитиною 10–11 років, суттєво перешкоджає подальшій життєвій успішності особистості. Несформованість емоційного базису на цьому етапі стає причиною деструкції міжособистісної взаємодії, виникнення внутрішніх конфліктів та труднощів у побудові комфортних стосунків із соціумом у майбутньому [6, с. 33].

В цей період відбувається якісна перебудова почуттів: від афективної імпульсивності дитина переходить до інтелектуалізації емоцій. Емоційна сфера за таких умов стає не просто фоном навчальної діяльності, а її внутрішнім рушієм, оскільки позитивні емоційні стани сприяють активізації пізнавальних процесів, пам'яті та уваги. Водночас емоційна нестабільність або тривала тривожність можуть виступати блокувальним чинником, що знижує когнітивну продуктивність учня.

У контексті трансформації сучасної освіти особливого значення набуває той факт, що сензитивність молодшого шкільного віку до емоційних впливів стикається з викликами цифрового формату взаємодії. Перехід до дистанційного навчання кардинально змінює зміст педагогічного впливу, оскільки традиційний безпосередній контакт учителя з учнями замінюється опосередкованою комунікацією через технічні засоби навчання. Це створює ситуацію, за якої емоційне поле уроку, що раніше формувалося природним шляхом у фізичному просторі класу, тепер потребує штучного конструювання та специфічної модерації.

Відтак, умови дистанційного навчання породжують низку суперечностей між потребою молодшого школяра в інтенсивному емоційному обміні та обмеженими можливостями веб-інтерфейсів для його реалізації. Соціальна дистанція, зумовлена фізичною віддаленістю, часто трансформується в емоційну відчуженість, що може провокувати у дітей почуття самотності, зниження пізнавального інтересу та дестабілізацію емоційного стану. За таких обставин виникає нагальна потреба у розробці цілеспрямованих педагогічних стратегій, що дозволили б нівелювати негативний вплив віртуалізації та забезпечити гармонійний розвиток емоційної сфери дитини навіть у цифровому освітньому середовищі.

Фундаментом для формування стійкої навчальної мотивації є дотримання низки психолого-педагогічних умов. Зокрема, для ефективності розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів необхідним є систематичне урізноманітнення чуттєвого досвіду, усвідомлення учнем особистої та суспільної цінності знань і вмінь, що набуваються, а також обов'язкове переживання успіху в роботі за наявності позитивної емоційної атмосфери. Окрім цього, важливу роль відіграє помірنا складність і посиленість завдань, опора на попередній досвід учня, активний, продуктивний і

творчий характер діяльності та сформованість в учнів провідних прийомів навчальної діяльності [2, с. 39].

Однак у межах дистанційного формату навчання реалізація зазначених умов стикається з суттєвими труднощами. Найбільш критичним аспектом стає урізноманітнення чуттєвого досвіду, оскільки в онлайн-середовищі сприйняття обмежене переважно візуальним та аудіальним каналами. Відсутність можливості безпосереднього тактильного контакту з об'єктами вивчення, неможливість організації колективної предметно-перетворювальної діяльності в єдиному фізичному просторі звужують емоційну палітру уроку.

Забезпечення позитивної емоційної атмосфери та ситуації успіху також потребує від педагога додаткових зусиль, оскільки через екранний бар'єр складніше вчасно помітити ознаки дискомфорту, розгубленості або втрати інтересу в окремих учнів. Опосередкований характер комунікації нівелює можливість миттєвого емоційного схвалення, яке в традиційній школі реалізується через погляд, посмішку чи жест учителя. Це створює ризик формалізації навчання, де активний і творчий характер діяльності підмінюється механічним виконанням цифрових завдань.

Дистанційне навчання як форма організації освітнього процесу має низку специфічних характеристик, що безпосередньо впливають на емоційний розвиток дітей молодшого шкільного віку. Серед них: опосередкований характер педагогічної взаємодії, зменшення спонтанного емоційного обміну, зміна звичних ритмів навчальної діяльності, а також підвищена роль сімейного середовища в освітньому процесі.

Складність такого формату підтверджується результатами емпіричних досліджень. Зокрема, в аналітичному звіті за результатами онлайн-опитування «Організація початкової освіти в 2022 році в умовах воєнного стану» зазначається, що хоча дистанційне навчання виконувало заспокійливу роль, відволікаючи дітей від травматичної реальності, вчителям бракувало сформованості у школярів саме рефлексивних умінь. Серед найбільш дефіцитарних навичок респонденти виокремили вміння керувати емоціями, концентрувати увагу, швидко організовуватися та повноцінно висловлювати власну думку. Дослідження підкреслює, що формат дистанційного навчання потребує особливого проєктування, оскільки робота в умовах невизначеності є надзвичайно складною для дітей початкової ланки [4, с. 19-20].

Водночас дистанційне навчання створює й нові можливості для розвитку емоційної сфери, зокрема через використання цифрових освітніх ресурсів, інтерактивних платформ, мультимедійного контенту та індивідуалізацію темпу навчання. За умови педагогічно доцільної організації освітнього процесу ці можливості можуть бути використані для підтримки позитивного емоційного фону та розвитку емоційної компетентності молодших школярів.

Перспективним напрямом у цьому контексті є застосування новітніх технологічних рішень для компенсації освітніх втрат. Як зауважують О. Топузов та С. Алексєєва, значущим є розроблення віртуальних систем для надання психосоціальної підтримки учням, які відчувають стрес внаслідок воєнного конфлікту. Штучний інтелект (ШІ) пропонує інструментарій для моніторингу ментального здоров'я через аналіз текстових і голосових записів, розпізнавання емоційних реакцій за допомогою аналізу обличчя та створення віртуальних асистентів. Такі розумні системи здатні забезпечувати адаптивну підтримку, надаючи персоналізовані рекомендації щодо зниження стресу та підвищення самопочуття дитини в режимі реального часу [7].

Упровадження інноваційних технологічних рішень потребує системної педагогічної підтримки, де однією з ключових стратегій виступає створення емоційно безпечного освітнього середовища. В умовах дистанційного формату це передбачає насамперед дотримання доброзичливого стилю спілкування вчителя, використання чітких, зрозумілих та підтримувальних інструкцій, а також забезпечення регулярного зворотного зв'язку. Важливим складником є демонстрація емпатійного ставлення до

емоційних переживань дітей та формування атмосфери прийняття, у якій дитина не відчуває страху перед можливими помилками, натомість отримує всебічну підтримку з боку педагога.

Стратегія формування емоційної безпеки стає надійним підґрунтям для подальшої соціалізації учнів у віртуальному просторі. Освітній процес за таких умов має бути зорієнтований на розвиток здатності дітей до активної співпраці, виявлення толерантності та емпатії. Це сприяє розбудові гармонійного класного колективу та дозволяє суттєво знизити рівень тривоги й емоційної напруженості у школярів. Забезпечити сприятливу атмосферу можна шляхом інтеграції в уроки стимулювальних ігор, що допомагають дітям зняти напруження й розважитися, а також через реалізацію спільних проєктів, які залучають учнів до безпосереднього спілкування та партнерської взаємодії [8, с. 26].

Особливу роль у реалізації зазначених підходів відіграють інтерактивні технології, які стають дієвим інструментом розвитку емоційної сфери молодших школярів у цифровому просторі. Використання онлайн-ігор, вікторин, інтерактивних вправ та спільних проєктів сприяє залученню дітей до активної взаємодії, викликає стійкі позитивні емоції та підтримує високий рівень інтересу до навчальної діяльності.

При цьому важливо розуміти, що залучення мультимедійних навчальних продуктів за допомогою новітніх технічних засобів не змінює сутності педагогічної стратегії, проте суттєво розширює функціональні можливості вчителя. Зокрема, технічний потенціал інтерактивного програмного забезпечення дозволяє значно інтенсифікувати діяльність учнів на уроці, незалежно від ступеня їхньої попередньої підготовки. Завдяки підсиленню емоційної складової навчального процесу через візуалізацію та інтерактивність, зростає ефективність фронтальних форм роботи, що є критично важливим для підтримання групової динаміки в дистанційному режимі [3, с. 45].

Інтерактивне середовище виступає не лише технічним майданчиком, а й потужним емоційним стимулятором, оскільки дозволяє вчителю створювати варіативні навчальні ситуації, де дитина через дію та гру опановує навички емоційної саморегуляції та ефективної комунікації з однолітками, що нівелює негативні наслідки фізичної віддаленості.

Використання мультимедійних засобів (відео, анімацій, аудіоматеріалів) дозволяє посилити емоційний вплив навчального контенту, зробити його більш наочним та емоційно привабливим для дітей молодшого шкільного віку. Водночас педагог має дотримуватися принципу помірності, щоб уникнути перевантаження емоційної сфери дитини.

Водночас ефективність використання мультимедійних засобів безпосередньо залежить від готовності вчителя до зміни своєї професійної ролі. У дистанційному форматі навчання роль учителя як емоційного модератора освітнього процесу суттєво зростає, оскільки педагог виступає не лише транслятором знань, а й організатором емоційно підтримувального середовища, здатного компенсувати дефіцит безпосереднього спілкування. Така трансформація функцій учителя початкових класів є необхідною відповіддю на виклики та можливості цифрового формату.

Зокрема, однією з пріоритетних стає функція підтримки соціально-емоційного розвитку учнів. Оскільки дистанційна освіта створює певні перешкоди для формування соціального та емоційного інтелекту, вчитель має цілеспрямовано конструювати такі віртуальні середовища, що стимулюють співпрацю та активне спілкування. Це передбачає не лише викладання навчального матеріалу, а й глибоке розуміння та врахування соціальних потреб учнів, надання їм необхідної психоемоційної підтримки в межах цифрової взаємодії [5, с. 58].

Професійна діяльність педагога в умовах дистанційного навчання набуває також виразного фасилітативного характеру. Учитель стає організатором емоційних зв'язків, який через систему групових завдань та інтерактивних методів створює

умови для емоційного вираження кожного учня, забезпечуючи цілісність освітнього процесу попри фізичну віддаленість учасників.

Важливим аспектом педагогічної діяльності є розвиток у дітей навичок емоційної саморегуляції. Це може реалізовуватися через включення в освітній процес спеціальних вправ на релаксацію, дихальні практики, елементи емоційної рефлексії наприкінці уроків, які сприяють зниженню рівня емоційної напруги та формуванню усвідомленого ставлення до власних емоцій.

Учитель також має враховувати індивідуальні емоційні особливості кожної дитини, адаптуючи навчальні завдання до її можливостей і потреб. Індивідуалізація навчання в дистанційному форматі створює умови для підвищення впевненості дитини у власних силах та підтримки позитивної самооцінки.

Умови дистанційного навчання суттєво актуалізують також роль батьків як активних учасників освітнього процесу, оскільки саме вони стають безпосередніми модераторами домашнього навчального середовища. Співпраця вчителя з родиною є фундаментальною педагогічною стратегією, що забезпечує емоційну стабільність дитини молодшого шкільного віку в умовах фізичної віддаленості від шкільного колективу.

Особливого значення така взаємодія набуває під час роботи з найбільш вразливою групою учнів – першокласниками. Організація ефективного дистанційного навчання вимагає від школярів певного базового рівня ІКТ-компетентності, а також навичок читання та письма для роботи з цифровими ресурсами. Оскільки учні перших класів часто ще не володіють цими вміннями повною мірою, проведення освітнього процесу, особливо в асинхронному режимі, стає надзвичайно складним без значної допомоги дорослих. Батьківська підтримка у цьому контексті є вирішальним чинником, що дозволяє дитині адаптуватися до нових умов навчання та уникнути стресових реакцій, пов'язаних із технічними чи організаційними труднощами [1, с. 29].

Відтак, педагогічна стратегія має включати регулярне консультування батьків щодо методів емоційної підтримки дітей, спільного розв'язання навчальних завдань та створення атмосфери довіри вдома. Тільки за умови узгодженості дій педагога та родини можна досягти стабілізації емоційної сфери молодшого школяра та сформувати в нього позитивне ставлення до дистанційного формату навчання, що є основою його подальшої академічної успішності.

Висновки. Запропонований аналіз педагогічних стратегій розвитку емоційної сфери дітей молодшого шкільного віку в умовах дистанційного навчання засвідчує можливість подолання негативних наслідків емоційної депривації, зумовленої фізичною віддаленістю учасників освітнього процесу, та створення емоційно безпечного цифрового освітнього середовища. Емоційно орієнтовані педагогічні стратегії, що ґрунтуються на поєднанні інтерактивних технологій, мультимедійних засобів, фасилітативної ролі вчителя та партнерської взаємодії з родиною, мають стати основою розвитку емоційної компетентності й емоційної стійкості молодших школярів у дистанційному форматі навчання. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вирішенні комплексу завдань щодо методичного, психолого-педагогічного та організаційного забезпечення реалізації зазначених стратегій, а також у розробленні інструментарію діагностики й моніторингу емоційного стану дітей у цифровому освітньому середовищі.

Список використаних джерел

1. Білик Ю., Коломієць А., Коломієць Т. Особливості організації дистанційного навчання у початковій школі в умовах воєнного стану. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2023. № 2 (53). С. 26–32.
2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. N. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

3. Організація середовища дистанційного навчання в середніх загальноосвітніх навчальних закладах : посіб. / Богачков Ю. М., Биков В. Ю., Пінчук О. П., Манако А. Ф., Вольневич О. І., Царенко В. О., Ухань П. С., Мушка І. В. / наук. ред. Ю. М. Богачков. Київ: Педагогічна думка, 2012. 160 с.
4. Результати онлайн опитування «Організація початкової освіти в 2022 році в умовах воєнного стану»: аналітичний звіт / Бібік Н., Локшина О., Онопрієнко О., Топузов О. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2023. 38 с.
5. Саган О. В., Пермінова Л. А. Трансформація функцій учителя початкових класів в умовах змішаного та дистанційного навчання. *Педагогічні науки*. 2023. № 104. С. 55–60.
6. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики : монографія / за ред. Е. Палихати, О. Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. 352 с.
7. Топузов О., Алексєєва С. Штучний інтелект та імерсивні технології в освітніх практиках: компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті під час війни в Україні. *Освіта для цифрової трансформації суспільства*: монографія. Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2024. С. 249–260.
8. Шелестова Л. В., Барановська О. В. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у початковій школі: метод. посіб. / наук. ред. О. В. Малихін. Київ : Вид. дім «Освіта», 2024. 225 с.
9. Яцюк М. Емоційний інтелект особистості (на хвилі Нової української школи) : навч.-метод. посіб. Вінниця : Вид-во «Діло», 2019. 105 с.

References

1. Bilyk, Yu., Kolomiiets, A., & Kolomiiets, T. (2023). Osoblyvosti orhanizatsii dystantsiinoho navchannia u pochatkovii shkoli v umovakh voiennoho stanu [Peculiarities of distance learning organization in primary school under martial law]. *ScienceRise: Pedagogical Education*, 2 (53), 26–32 [in Ukrainian].
2. Bibik, N. (Ed.). (2018). *Nova ukrainska shkola: poradnyk dlia vchytelia* [New Ukrainian school: a guide for the teacher]. Kyiv: Litera LTD [in Ukrainian].
3. Bohachkov, Yu. M., Bykov, V. Yu., Pinchuk, O. P., Manako, A. F., Volnevych, O. I., Tsarenko, V. O., U Khan, P. S., & Mushka, I. V. (2012). *Orhanizatsiia seredovyscha dystantsiinoho navchannia v serednikh zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh* [Organization of the distance learning environment in secondary general educational institutions]. Kyiv: Pedagogichna dumka [in Ukrainian].
4. Bibik, N., Lokshyna, O., Onoprienko, O., & Topuzov, O. (2023). *Rezultaty onlain opytuvannia «Orhanizatsiia pochatkovoї osvity v 2022 rotsi v umovakh voiennoho stanu»: analitychnyi zvit* [Results of the online survey "Organization of primary education in 2022 under martial law": analytical report]. Kyiv: Instytut pedahohiky NAPN Ukrainy [in Ukrainian].
5. Sahan, O. V., & Perminova, L. A. (2023). Transformatsiia funktsii uchytelia pochatkovykh klasiv v umovakh zmishanoho ta dystantsiinoho navchannia [Transformation of primary school teacher functions in terms of blended and distance learning]. *Pedahohichni nauky – Pedagogical sciences*, 104, 55–60 [in Ukrainian].
6. Palykhata, E., & Petryshyna, O. (Eds.). (2021). *Stratehichni napriamy rozvytku suchasnoi ukrainskoi lnhvodydaktyky* [Strategic directions of the development of modern Ukrainian linguodidactics]. Ternopil: Pidruchnyky i posibnyky [in Ukrainian].
7. Topuzov, O., & Aliksieieva, S. (2024). Shtuchnyi intelekt ta imersyvni tekhnolohii v osvitnikh praktykakh: kompensatsiia osvitnikh vtrat u zahalnoi serednii osviti pid chas viiny v Ukraini [Artificial intelligence and immersive technologies in educational practices: compensation for educational losses in general secondary education during the war in Ukraine]. In *Osvita dlia tsyfrovoi transformatsii suspilstva* [Education for the digital transformation of society] (pp. 249–260). Kyiv: TOV "Yurka Liubchenka" [in Ukrainian].
8. Shelestova, L. V., & Baranovska, O. V. (2024). *Indyvidualizatsiia navchannia v umovakh zmishanoi formy orhanizatsii osvitynoho protsesu u pochatkovii shkoli* [Individualization of learning in the conditions of a mixed form of organization of the educational process in primary school]. Kyiv: Vydavnychiy dim "Osvita" [in Ukrainian].
9. Yatsiuk, M. (2019). *Emotsiyni intelekt osobystosti (na khvyli Novoi ukrainskoi shkoly)* [Emotional intelligence of the individual (on the wave of the New Ukrainian School)]. Vinnytsia: Vydavnytstvo "Dilo" [in Ukrainian].

Krylovets M.

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Head of the Department of Social Pedagogy and Social Work
Nizhyn Mykola Gogol State University
krylovets.mg@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-8322-9606

Kononchuk A.

PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Social Pedagogy and Social Work
Nizhyn Mykola Gogol State University
kononchuk.ai@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0001-6198-9041

PEDAGOGICAL STRATEGIES FOR DEVELOPING THE EMOTIONAL SPHERE OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN IN DISTANCE LEARNING

The aim of the article is to theoretically substantiate and systematize pedagogical strategies for developing the emotional sphere of primary school children in distance learning, as well as to identify effective methods for building emotional competence and mechanisms for creating a positive emotional atmosphere in the digital educational environment. The methodological basis of the study comprises the theoretical analysis and synthesis of scientific pedagogical and psychological literature, content analysis of current analytical reports on the organization of primary education under martial law, a systemic-structural approach to studying the components of emotional competence, and the generalization of advanced pedagogical experience regarding the implementation of interactive and multimedia technologies in distance practice. The results of the study establish that primary school age is a critical period for the intellectualization of emotions and the formation of reflexivity, which directly correlates with academic achievement and social adaptation. It is proved that the distance learning format creates a contradiction between a child's need for emotional exchange and the limited capabilities of web interfaces, which can lead to emotional deprivation and decreased motivation. It is revealed that effective overcoming of these barriers is possible through the implementation of a set of strategies: creating an emotionally safe environment (empathic communication, supportive adult feedback), intensifying social interaction (gamification, collaborative projects), and developing self-regulation skills (relaxation exercises). Special attention is paid to the use of cutting-edge technological solutions, including artificial intelligence, for real-time monitoring of students' mental health. The transformation of teacher functions from a transmitter of knowledge to an emotional moderator and facilitator is substantiated. The role of parents as direct co-organizers of the educational process is highlighted, especially in working with first-grade students, where their support is a decisive factor in adapting to digital learning. The scientific novelty of the study lies in clarifying the content of pedagogical strategies for emotional intelligence development through the prism of educational virtualization and substantiating the need to combine technological tools (AI, multimedia) with humanistic approaches under the challenges of war. The practical significance lies in the possibility of applying the developed recommendations to improve distance learning methodologies in primary school, developing programs for psychological and pedagogical support for students and parents, as well as for teacher training in the context of the digital transformation of education.

Key words: emotional competence, emotional sphere, emotional intelligence, primary school age, child, student, distance learning, pedagogical strategies, education, educational environment.

Отримано редколегією / Received: 02.02.2026

Прорецензовано / Revised: 20.02.2026

Опубліковано / Published: 27.03.2026